

Viborg Kommune
Natur og Vand
Att.: Ole Borg Christensen
Sendt til: obo@viborg.dk

Revideret tilladelse til vandløbsrestaureringsprojekt på 75 meter i Statoilbækken

Viborg Kommune meddeler hermed revideret tilladelse efter vandløbsloven som omhandler tilpasning af tidligere restaureringsprojekt i vandløbet Statoilbækken ved Bjerringbro. I 2024 blev der meddelt tilladelse til et restaureringsprojekt, hvor der under projektarbejdet opstod en konflikt med en gasledning, derfor blev der ansøgt om en projekttilpasning den 15. november 2024.

Kort beskrevet udgår den øvre del af projektet (fra tilladelse af 19. august 2024) fra station 0 til 477 meter. I stedet bevares vandløbets oprindelige forløb med mindre tilpasninger. Projekttilretningen er allerede gennemført og sagen omhandler lovliggørende tilladelse. Se oversigtskort under projektbeskrivelse og bilag 1. Den berørte matrikel er matr.nr. 6ab Hjermand By, Hjermand, som er ejet af Viborg Kommune.

Denne tilladelse erstatter således afgørelse af 19. august 2024 for den del der vedrører de første 477 meter.

Viborg Kommune meddeler samtidig dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven, idet projektet vurderes at være gavnligt for vandløbet og ikke vil påvirke anden beskyttet natur væsentligt.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Projektet må ikke påvirke vandstanden uden for projektområdet.
2. Ved arbejdets udførelse skal det sikres, at der ikke sker udvaskning af sand, jord eller tørv til nedenfor liggende vandløbsstrækninger, subsidiært at evt. aflejringer forårsaget af anlægsarbejdet oprenses som led i projektet inden arbejdets afslutning.
3. Dræn og andre rørdløb må ikke dækkes med grus.
4. Sammensætningen af gydegrus skal tilpasses anbefalingerne fra DTU Aqua. For vandløb under ca. 3 meters bredde, anbefales en sammensætning af gydegrus med 85 % sten på 16-32 mm (nøddesten) og 15 % sten på 33-64 mm (singles + håndsten).
5. Anlægget færdigmeldes til Natur og Vand, der herefter kan syne arbejdet.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Dato: 13-03-2025

Sagsnr.: 24/2280
Sagsbehandler: vpflr

Direkte tlf.: 87 87 55 59
Direkte e-mail: flr@viborg.dk

Side 1 af 10

Det bemærkes, at Viborg Kommune, hvis vilkårene eller senere anvisninger ikke efterkommes, er berettiget til at foretage det fornødne på ansøgers bekostning. Afgørelsen kan først udnyttes, når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager.

Lovgrundlag

Alle former for restaureringer, som f.eks. etablering af kunstige overhængende brinker, placering af større sten, placering af planker eller lignende ved vandløbsbunden, etablering af strømkoncentratorer og etablering af gydebanker, kræver en tilladelse efter vandløbsloven. Ligeledes kræver enhver form for tilstandsændring i beskyttet natur en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Tilladelsen er givet efter:

- Vandløbslovens §§ 37 og 47 (LBK nr. 1217 af 25. november 2019)
- Kapitel 2 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (BEK nr. 834 af 27/06/2016)
- Naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 (LBK nr. 927 af 28. juni 2024), idet der dispenseres fra § 3 i samme lov.

Habilitet

Viborg Kommune har forholdt sig til myndighedshabilitet i denne sag, da der er tale om en ansøgning fra én faggruppe i kommunen til en anden.

Team Vandprojekter har søgt om tilladelse til projektet og det er Team Natur- og Vandløbsbeskyttelse, der er myndighed i spørgsmålet om tilladelse efter § 37 i vandløbsloven. Der er imidlertid ikke personoverlap mellem de to teams, og den faglige kompetence til at træffe afgørelser på området er samlet i Team Natur- og Vandløbsbeskyttelse, som også træffer afgørelse i eksterne ansøgninger.

Team Natur- og Vandløbsbeskyttelse vurderer, at det ansøgte ligger inden for, hvad der normalt vil blive givet tilladelse til ifølge vandløbsloven, naturbeskyttelsesloven, samt klagenævnspraksis, og det vurderes derfor, at det ikke er hverken fagligt meningsgivende eller formelt nødvendigt, at lade sagen behandle i en anden del af kommunen eller at indhente en udtalelse fra en anden myndighed eller et privat organ om sagens løsning.

Beskrivelse af projektet

Viborg Kommune fik den 19. august 2024 tilladelse til restaurering af Statoilbækken. I forhold til det projekt der er meddelt tilladelse til, har det vist sig, at der er en konflikt med gasledninger i området. Dette betyder, at den del af restaureringsprojektet der går fra station 0 til ca. station 477, ikke bliver lavet. Derfor er der ansøgt om tilladelse til at regulere Statoilbækken fra udløb af rør under cykelstien og de efterfølgende ca. 75 meter (oprindelige forløb).

Figur 1: Oversigtskort indsendt af ansøger, der viser der strækning som bevares, hvor der skal ske regulering for at få det til at passe med det "nye" vandløb.

Reguleringen udføres ved at udlægge grus på strækningen. Røret har udløb i kote 8,314 m DVR90 og bundkote 75 meter nedstrøms er ca. kote 6,6 m DVR90. Bunden skal hæves med ca. 30 cm for at ramme bunden af vandløbet i det nye forløb der slynges ned over engene mod vest. Bundkoten i det restaurerede forløb er kote 6,87 m DVR90. På samme strækning lægges brinken ned på højre side af vandløbet (set i vandløbets retning). Overskydende materiale planeres ud på samme matrikel. Reguleringen udføres ved at lægge gruset med et jævnt fald fra rørdløbet og ned til det nye forløb.

Med projektilpasningen udgår genslyninger på den øvre del af vandløbet. Ydermere bliver gydebanke 1 ikke lavet og de to betonbroer bliver heller ikke lavet. (se bilag 1). For at få det eksisterende vandløbstrace til at passe med den nye slyngninger, der er gennemført på den nedre del hæves vandløbsbunden over en strækning på 75 meter. Tilladelsen fra 2024 ville forøge længden af vandløbet til en totallængde på ca. 1009 meter, efter den øvre del tages ud bliver vandløbet totallængde omkring 687 meter.

Begrundelse for afgørelsen

Vandløbsmålsætning

Statoilbækken er ikke omfattet af vandområdeplanerne. Projektet forventes at bidrage til målopfyldelse i vandområdeplanerne for Gudenåen til god økologisk tilstand for især fisk.

Afvandingsmæssige forhold og vedligehold

Projekttilpasningen på de 75 meter i Statoilbækken forventes ikke at påvirke afstrømnings- eller afvandingsmæssige forhold i vandløbet eller på de nærliggende arealer. Selvom strækningen fra rørudløbet og nedstrøms hæves jævnt og afslutter i ca. 30 cm over den oprindelige bund vil projektet ikke påvirke afvandingsforholdene. Årsagen er at Statoilbækken på strækningen har et godt fald (ca. 1,7 meter) og samtidig lægges brinken til højre ned, hvilket øger det areal der er til rådighed for det strømmende vandet.

Statoilbækken er et privat vandløb, hvor vedligeholdelsen normalt afholdes af bredejer. Fordi vandløbet også bruges til afledning af overfladevand, betaler Energi Viborg for vedligeholdelse og fjernelse af forhindringer i Statoilbækken to gange årligt. Det er Viborg Kommunes Park og Vej afdeling, der er entreprenør på udførelse af vedligeholdelsen.

Dette projekt ændrer ikke på vedligeholdelsesbestemmelserne. Hvis der bliver etableret et regnvandsbassin, som forsinker vandafledningen til naturlig afstrømning, kan det medføre, at ansvaret går tilbage til bredejer.

Vandløbets status som privat vandløb ændres ikke i forbindelse med restaureringsprojektet.

Natura 2000 og bilag IV-arter

Ifølge habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1098 af 21. august 2023) skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Statoilbækken er ikke beliggende i et Natura 2000-område. Det nærmeste område er Brandstrup Mose og Nørreådal, ca. 8 km vest og nord for projektområdet. Ca. 40 km nedstrøms i Gudenåen ligger habitatområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. Der er mulighed for forekomst af bilag IV-arterne damflagermus, vandflagermus, sydflagermus, odder, bæklampret og grøn Kølleguldsmed i området. Både odder og grøn Kølleguldsmed er registeret i Gudenåen indenfor 200 m nedstrøms Statoilbækkens udløb i Gudenåen. Der er ikke udpegede naturtyper i projektområdet eller grænsende op til projektområdet. Med de givne vilkår vurderer Viborg Kommune, at restaureringsprojektet ikke vil påvirke bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-netværket.

Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter i projektområdet. Der er dog mulighed for, at bl.a. odder forekommer i området, men der er ikke egnede ynglesteder på strækningen. Projektet vurderes derfor ikke at medføre negativ påvirkning af odder eller andre eventuelle bilag IV-arter.

Naturbeskyttelsesloven

Statoilbækken er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Formålet med beskyttelsen i § 3 er at bevare naturområderne som levesteder for vilde dyr og planter. Alle former for tilstandsændringer i beskyttet natur kræver dispensation. Det er Viborg Kommunes vurdering, at det aktuelle projekt handler om en projektilpasning af et større projekt som i sin helhed er naturforbedrende. Der kan derfor meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 med den begrundelse, at projektet kun vil påvirke naturtilstanden i vandløbet kortvarigt, i anlægsperioden, hvorefter forholdene for vandplanter, bentiske alger, fisk og smådyr forbedres.

Samlet vurderes det, at vandløbsrestaureringen i Statoilbækken med afgørelsens vilkår vil medføre en positiv påvirkning af miljøet.

Okker

Området, hvor genslyngning og udlæg af gydebanker gennemføres, er udpeget som lavbundsareal, desuden er området klassificeret som okkerklasse I (stor risiko). Projektet indebærer ikke drænarbejder, og der forventes derfor ikke okkerudvaskninger.

Kommuneplan

Det ansøgte tilretningsprojekt er omfattet af følgende retningslinjer i kommuneplanen 2017-2029 for Viborg Kommune: Økologisk forbindelse på de nederste ca. 200 meter. Den økologiske forbindelseslinje er udlagt langs med Gudenåen. Naturværdierne i disse områder skal beskyttes. Beskyttelseshensynet går forud for andre interesser. Med vilkårene opstillet i denne afgørelse, sikres det, at disse værdier beskyttes.

Vurdering af Virkning på Miljø

Viborg Kommune har vurderet projektet jævnfør lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Viborg Kommune vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og at reguleringen i sig selv ikke er af en sådan størrelse, at det er relevant at overveje udarbejdelse af en VVM-redegørelse. Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke skal screenes for VVM-pligt.

Bemærkninger fra høringsfasen

Viborg Kommune har ikke modtaget høringssvar til det projektilpasningen.

Kulturarv – arkæologiske fund

Der kan være væsentlige fortidsminder i det berørte område. Findes der spor af dette, skal arbejdet indstilles, og Viborg Museum (tlf.: 87 87 38 14) kontaktes med det samme.

Derfor kan du med fordel spørge hos Viborg Museum senest en uge før arbejdet starter, om man evt. vil deltage under arbejdet. På Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, kan du finde mere information om museumsloven, men du er også velkommen til at henvende dig med konkrete spørgsmål direkte til Museet.

Offentliggørelse

Projektet har været offentliggjort på Viborg Kommunes hjemmeside [Vandløb - Viborg Kommune](#) i en 8 ugers høring, jf. bestemmelserne i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v. Der er ikke indkommet forslag til ændringer af projektet.

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside dags dato. Der er fire ugers klagefrist på afgørelsen, jf. klagevejledningen i bilag 2.

Denne afgørelse tilsidesætter ikke eventuelle servitutter og privatretlige aftaler. Der er med denne afgørelse ikke taget stilling til anden lovgivning.

Med venlig hilsen

Florian Rasmussen
Biolog

Bilag

1. Oversigtskort
2. Klagevejledning

Kopimodtagere

- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – lokal, viborg@dof.dk
- Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Entomologisk Forening, entomologiskforening@gmail.com
- Dansk forening for rosport, dffr@roning.dk
- Dansk kano- og kajakforbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund lokal, himmerland@sportsfiskerforbundet.dk
- Danske Vandløb, dv@danskevandloeb.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, viborg@friluftsradaet.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Viborg Sportsfiskerforening, Jørgen Buch, formand@vsf.dk
- Fiskerikontrollen i Nykøbing Mors, inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk
- Bjerringbro Lystfiskerforening, formand@bjerringbro-sportsfisker.dk
- Ålav for Gudenå & Nørreå, post@aalavgn.dk
- Forpagter af Viborg Kommunes arealer, Hans Erling Pedersen, ellegaarden@outlook.com

Bilag 1 – Oversigtskort

Figur 2: Oversigtskort over Statoilbækken af den oprindelige genslyngning af vandløbet. Den sorte boks viser de dele af projektet som ikke gennemføres. I stedet føres vandet fra station 0 m og direkte mod syd til station 480 meter i det oprindelige trace.

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet og klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsesdatoen.

Afgørelsen efter vandløbsloven kan påklages af:

1. Den, afgørelsen er rettet til
2. Enhver, der må have en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen
3. En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker (jf. vandløbslovens §84).

Offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger med væsentlig interesse i afgørelsen er også klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven.

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via klageportalen: [Nævnenes Hus](#). Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på [borger.dk](#) og [virk.dk](#), hvor du kan logge på med MitID.

Klagen sendes via klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pr. 1. februar 2017 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyet tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyet, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Hvis du vil indbringe afgørelsen efter naturbeskyttelsesloven for domstolene, skal det ske inden 6 måneder, fra du har modtaget dette brev.